



Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ UNII EUROPEJSKIEJ (druga izba)

z dnia 22 września 2015 r.*

Służba publiczna — Emerytura lub renta — Emerytura — Przejście na wcześniejszą emeryturę bez obniżenia praw do emerytury — Ogólne przepisy wykonawcze do art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego — Zarzut niezgodności z prawem ogólnych przepisów wykonawczych — Interes służby — Definicja — Brak — Okres aktywności zawodowej wnioskodawcy — Uwzględnienie całości kariery zawodowej zarówno w ramach instytucji Unii, jak i poza nimi — Zakres swobodnego uznania przysługujący instytucji — Zgodność z prawem

W sprawie F-20/14

mającej za przedmiot skargę wniesioną na podstawie art. 270 TFUE, znajdującego zastosowanie do traktatu EWEA na mocy jego art. 106a,

Inge Barnett, była urzędniczka Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, zamieszkała w Roskilde (Dania), reprezentowana początkowo przez adwokata N. Nikolajsen, a następnie przez adwokatów S. Orlandiego i T. Martina,

strona skarżąca,

przeciwko

Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu (EKES), reprezentowanemu przez M. Pascuę Mateo, L. Camarenę Januzeca i K. Gambino, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez adwokatów M. Troncosa Ferrera i F.M. Hilaire'a,

strona pozwana,

SĄD DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ (druga izba),

w składzie: K. Bradley, prezes, H. Kreppel i I. Rofes i Pujol (sprawozdawca), sędziowie,

sekretarz: P. Cullen, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 18 maja 2015 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: francuski.

Wyrok

- 1 Skargą, która wpłynęła do sekretariatu Sądu w dniu 10 marca 2014 r., I. Barnett żąda stwierdzenia nieważności decyzji Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES) z dnia 11 lipca 2013 r. ustalającej na 2013 r. listę osób uprawnionych do środka przewidzianego w art. 9 ust. 2 załącznika VIII do Regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2013 r. (zwanego dalej „regulaminem pracowniczym”), w zakresie, w jakim decyzja ta wyklucza ją z kręgu osób uprawnionych do tego środka, a także – stwierdzenia nieważności decyzji oddalającej zażalenie.

Ramy prawne

- 2 Artykuł 52 regulaminu pracowniczego stanowi:

„Bez uszczerbku dla przepisów art. 50 [regulaminu pracowniczego], urzędnik jest przenoszony w stan spoczynku:

[...]

- b) na własną prośbę ostatniego dnia miesiąca, w którym wniosek został złożony, jeśli pracownik ma co najmniej 63 lata lub jeżeli jest w wieku pomiędzy 55 i 63 rokiem życia i spełnia wymogi dotyczące natychmiastowego uzyskania emerytury zgodnie z art. 9 załącznika VIII [regulaminu pracowniczego] [...].

[...]”.

- 3 Zgodnie z art. 77 regulaminu pracowniczego:

„Urzędnik po odbyciu [co najmniej] dziesięciu lat służby nabywa uprawnienia emerytalne. Niezależnie od czasu trwania służby urzędnik jest uprawniony do emerytury, jeśli ukończył 63 lata lub jeśli niemożliwe było przywrócenie go do pracy w trakcie tymczasowego stanu spoczynku lub w przypadku odwołania go ze stanowiska w interesie służby.

[...]

Prawo do emerytury nabywa się z ukończeniem 63 roku życia”.

- 4 Artykuł 9 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego brzmi następująco:

„1. Urzędnik, kończąc służbę przed ukończeniem 63 roku życia, może złożyć wniosek, aby wypłata jego emerytury za wysługę lat:

- a) została odroczone do pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, po upływie którego osiągnie on wiek 63 lat, lub
- b) rozpoczęła się niezwłocznie, pod warunkiem że ukończył on 55 rok życia. W tym przypadku wysokość emerytury ulega zmniejszeniu o kwotę wyliczoną przez odniesienie do wieku tego urzędnika w momencie [rozpoczęcia] pobierania przez niego emerytury.

Emerytura zostaje zmniejszona o 3,5% za każdy rok przed rokiem, w którym urzędnicy uzyskują uprawnienia do emerytury za wysługę lat w rozumieniu art. 77 regulaminu pracowniczego. Jeżeli różnica między wiekiem, w którym nabywa się uprawnienie do emerytury za wysługę lat w rozumieniu art. 77 regulaminu pracowniczego, a wiekiem danej osoby w tym momencie przekracza ustaloną liczbę lat, do obniżki dodaje się jeden dodatkowy rok.

2. W interesie służby i w oparciu o obiektywne kryteria oraz przejrzyste procedury wprowadzone przez ogólne przepisy wykonawcze, organ powołujący może podjąć decyzję o niestosowaniu powyższej obniżki w odniesieniu do zainteresowanych urzędników. Ogólna liczba urzędników oraz członków personelu tymczasowego, którzy przechodzą w stan spoczynku bez obniżenia wysokości emerytury za każdy rok, nie powinna być wyższa niż 10% urzędników we wszystkich instytucjach, którzy przeszli w stan spoczynku w roku poprzednim. Roczna wartość procentowa nie może odbiegać od 8% do 12%, z zastrzeżeniem 20% w ciągu dwóch lat oraz zasady neutralności budżetowej. Przed upływem pięciu lat [po uchwaleniu tego przepisu] Komisja [Europejska] przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie [Unii Europejskiej] [...] sprawozdanie w sprawie wykonywania tego środka. W miarę potrzeb Komisja [Europejska] składa po upływie pięciu lat wnioski o ustalenie maksymalnej, rocznej wartości procentowej między 5% i 10% wszystkich urzędników we wszystkich instytucjach, którzy przeszli w stan spoczynku w roku poprzednim, w oparciu o art. 336 [TFUE]”.
5. Decyzją nr 192/09 A z dnia 13 marca 2009 r. prezes EKES wydał ogólne przepisy wykonawcze (zwane dalej „OPW”), o których mowa w art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego (zwane dalej „OPW przyjęte przez EKES”). OPW zostały przyjęte przez EKES w dwóch wersjach, w językach francuskim i angielskim.
6. W wersji francuskiej OPW przyjęte przez EKES stanowią:
„[...]”
 5. Les fonctionnaires ou agents temporaires intéressés doivent, pour être éligibles, remplir les conditions suivantes:
 - être en activité au sens de l’article 36 du [s]tatut,
 - être âgés au moins de 55 ans avant la fin de l’année civile considérée dans la demande au cours de laquelle le dispositif prévu à l’article 9, [paragraphe 2], de l’annexe VIII [du statut] sera mis en œuvre,
 - avoir effectué au moins [quinze] années de service en tant que fonctionnaire ou/et agent dans une des institutions ou un des organes [de l’Union européenne], au sens des articles 1 bis et 1 ter du [s]tatut. Ne seront comptabilisées comme temps de service que les périodes d’activité au sens de l’article 36 du [s]tatut.
 6. Afin d’identifier les demandes qui répondent le mieux à l’intérêt du service, et afin d’assurer une transparence complète dans la création de la liste de[s] fonctionnaires pouvant bénéficier de la mesure, un système d’attribution de points est créé comme suit:
 - a) En fonction de l’âge [...] de l’intéressé:
[...]
57 ans ou plus 1,5 poin[t];
58 ans ou plus 2 points;

59 ans ou plus 2,5 points;

60 ans ou plus 3 points.

b) En fonction de la durée de l'activité professionnelle [...]:

[d]e 15 à 20 ans d'activité professionnelle 0,5 point;

[p]lus de 20 ans d'activité professionnelle 1 point;

[p]lus de 21 ans d'activité professionnelle 1,5 poin[t];

[p]lus de 22 ans d'activité professionnelle 2 points;

[p]lus de 23 ans d'activité professionnelle 2,5 points;

[p]lus de 24 ans d'activité professionnelle 3 points;

[p]lus de 25 ans d'activité professionnelle 3,5 points;

[p]lus de 26 ans d'activité professionnelle 4 points.

c) En fonction de la moyenne arithmétique de[s] points des rapports de notation disponibles pour la période de [cinq] ans qui s'achève au 31 décembre de l'année d'application de la mesure de [retraite] anticipée [...].

Jusqu'à 3 points inclus 0 point;

[d]e plus de 3 points jusqu'à 3,5 points inclus 1 point;

[...]

[d]e plus de 4 points jusqu'à 4,5 points inclus 3 points;

[d]e plus de 4,5 points jusqu'à 5 points inclus 4 points.

Pour fixer la liste des fonctionnaires ayant droit à la mesure, l'[autorité investie du pouvoir de nomination] prend en considération le total des points a + b + c résultant du système décrit ci-dessus.

[...]

L'[autorité investie du pouvoir de nomination] ne peut s'écarter de cet ordre que dans des cas exceptionnels et sur avis de la [c]ommission paritaire, qui est consultée dans tous les cas.

7. En fonction des possibilités existantes et des critères précités, l'[autorité investie du pouvoir de nomination] arrête la liste des fonctionnaires et agents pouvant bénéficier de la mesure, au titre de l'intérêt d[u] service et pour l'année en cours. Cette liste est complétée le cas échéant par une liste complémentaire de réserve.

Les listes sont publiées [au sein de] l'institution et notifiées aux candidats. Les intéressés disposent de [dix] jours ouvrables pour décider éventuellement de renoncer à leur candidature. En cas de renonciation de candidats figurant dans la liste principale, il est fait appel à la liste complémentaire de réserve.

[...]”.

{Tłumaczenie na język polski:

„[...]

5. Aby móc kwalifikować się do środka, zainteresowani urzędnicy i członkowie personelu tymczasowego muszą spełniać następujące warunki:

- pozostawać aktywni zawodowo w rozumieniu art. 36 regulaminu pracowniczego,
- osiągnąć wiek co najmniej 55 lat przed końcem wskazanego we wniosku roku kalendarzowego, w trakcie którego wprowadzony zostaje środek przewidziany w art. 9 [ust. 2] załącznika VIII [do regulaminu pracowniczego],
- przepracować co najmniej 15 lat służby w charakterze urzędnika lub pracownika w jednej z instytucji lub jednym z organów [Unii Europejskiej], w rozumieniu art. 1a i 1b regulaminu pracowniczego. Do czasu pracy zalicza się wyłącznie okresy zatrudnienia w rozumieniu art. 36 regulaminu pracowniczego.

6. W celu identyfikacji wniosków, które odpowiadają w największym stopniu interesowi służby, oraz w celu zapewnienia pełnej przejrzystości przy tworzeniu listy urzędników mogących skorzystać z rozpatrywanego środka ustanawia się następujący system przyznawania punktów:

a) w zależności od wieku [...] zainteresowanego:

[...]

57 lat lub więcej 1,5 pkt;

58 lat lub więcej 2 pkt;

59 lat lub więcej 2,5 pkt;

60 lat lub więcej 3 pkt;

b) w zależności od czasu trwania działalności zawodowej [...]:

15–20 lat działalności zawodowej 0,5 pkt;

ponad 20 lat działalności zawodowej 1 pkt;

ponad 21 lat działalności zawodowej 1,5 pkt;

ponad 22 lata działalności zawodowej 2 pkt;

ponad 23 lata działalności zawodowej 2,5 pkt;

ponad 24 lata działalności zawodowej 3 pkt;

ponad 25 lat działalności zawodowej 3,5 pkt;

ponad 26 lat działalności zawodowej 4 pkt;

- c) w zależności od średniej arytmetycznej punktów w sprawozdaniach z oceny, dostępnych za okres [pięciu] lat, kończący się w dniu 31 grudnia roku zastosowania środka dotyczącego wcześniejszej [emerytury] [...].

Do 3 pkt włącznie 0 pkt;

od 3 pkt włącznie do 3,5 pkt włącznie 1 pkt;

[...]

od 4 pkt włącznie do 4,5 pkt włącznie 3 pkt;

od 4,5 pkt włącznie do 5 pkt włącznie 4 pkt.

Przy sporządzaniu listy urzędników uprawnionych do środka [organ powołujący] bierze pod uwagę łączną liczbę punktów a + b + c, wynikającą z zastosowania opisanego wyżej systemu.

[...]

[Organ powołujący] może odstąpić od tego rozwiązania jedynie w wyjątkowych przypadkach i po otrzymaniu opinii [w]spólnego komitetu, której zasięga się w każdym przypadku.

7. W zależności od istniejących możliwości i wskazanych powyżej kryteriów [organ powołujący] określa listę urzędników i pracowników, którzy mogą skorzystać ze środka w interesie służby w bieżącym roku. Listę tę uzupełnia w odpowiednim przypadku dodatkowa lista rezerwowa.

Wykazy te są publikowane [w ramach] instytucji i doręczane kandydatom. Zainteresowani w terminie [10] dni roboczych decydują o ewentualnej rezygnacji z kandydowania. W przypadku rezygnacji kandydatów znajdujących się na liście głównej należy skorzystać z dodatkowej listy rezerwowej.

[...]”}

- 7 W przypisie do pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES wyjaśniono, że „czas trwania działalności zawodowej” odpowiada „rzeczywistym i należycie udokumentowanym okresom działalności zawodowej, obliczonym w dniu 31 [grudnia] roku stosowania środka w postaci wcześniejszej emerytury”.

- 8 Wersja angielska pkt 6 OPW przyjętych przez EKES stanowi:

„In order to identify which applications best serve the interests of the service and to ensure complete transparency in the drawing-up of the list of officials who can benefit from the facility, a following points system shall be established based on the following criteria:

[...]

b) Length of employment [...]

[...]”.

- 9 Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej, Komisja Europejska, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Trybunał Obrachunkowy Unii Europejskiej przyjęły swoje OPW do art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, odpowiednio, w dniach 6 października, 29 kwietnia, 28 kwietnia, 20 października i 21 grudnia 2004 r.

- 10 Co się tyczy OPW do art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego przyjętych przez Parlament (zwanymi dalej „OPW Parlamentu”), ich art. 5, zatytułowany „Rozpatrywanie kandydatury przez [Dyrekcję Generalną] ds. Personelu i służbę lub grupę polityczną zatrudnienia”, przewiduje:

„[...]

4. Zważywszy na interes służby, pierwszeństwo przyznaje się wnioskowi urzędnika, który podlegał środkom reorganizacji przyjętym przez instytucję: zaprzestanie wykonywania zadań przez urzędnika w następstwie środków związanych z toczącą się reorganizacją, o ile nie wskazano żadnych nowych zadań, odpowiednich dla zainteresowanego/zainteresowanej, i nie jest prawdopodobne, aby wskazano je w najbliższej przyszłości.

5. Ustanawiając grupy pierwszeństwa [...], a także porządek pierwszeństwa w każdej z nich, służba bierze także pod uwagę [...] staż pracy zdobyty przez kandydata w Parlamencie Europejskim, jak również jego wiek[.]

[...]”.

- 11 Artykuł 6 OPW Parlamentu, zatytułowany „Postępowanie w sprawie wyboru przez [Dyrekcję Generalną] ds. Personelu”, stanowi w ust. 2:

„[Wykaz urzędników i członków personelu tymczasowego, którym dyrektor generalny Dyrekcji Generalnej ds. Personelu proponuje przyznanie wcześniejszej emerytury], uwzględnia:

[...]

b) interes służby, w szczególności w świetle konieczności odnawiania kompetencji w ramach Parlamentu [...];

[...]”.

- 12 Co się tyczy OPW do art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego przyjętych przez Radę (zwanymi dalej „OPW Rady”), ich art. 5 stanowi:

„1. Pojęcie interesu służby należy oceniać w świetle różnych okoliczności i czynników, do których należą:

- konieczność strukturalnych przesunięć kadrowych w odniesieniu do pewnych służb;
- wymagania dotyczące odnowienia lub reorientacji kompetencji wymaganych w ramach sekretariatu generalnego Rady w zależności od nowych zadań, które są mu wyznaczane, a także ograniczeń związanych z rozszerzeniem.

2. [Organ powołujący] zwraca się we właściwym czasie do wspólnego komitetu o opinię na temat obiektywnych i konkretnych kryteriów umożliwiających wykonanie ust. 1 w trakcie danego roku. Wspólny komitet wydaje opinię w terminie [15] dni roboczych od daty wpłynięcia wniosku”.

13 Po zasięgnięciu opinii wspólnego komitetu, zgodnie z art. 5 ust. 2 OPW Rady, w celu wprowadzenia w życie kryterium interesu służby, przewidzianego w art. 5 ust. 1 OPW Rady, organ powołujący Rady przyjął na 2004 r. następujące kryteria, podane do wiadomości personelu w komunikacie do personelu nr 105/04 z dnia 15 lipca 2004 r.:

„a) interes służby, zgodnie z art. 5 OPW [Rady], który ocenia się z uwzględnieniem w szczególności następujących elementów:

— konieczności strukturalnych przesunięć kadrowych w pewnych służbach;

— wymagań dotyczących odnowienia lub reorientacji kompetencji wymaganych w ramach sekretariatu generalnego Rady w zależności od nowych zadań, które są mu wyznaczane, a także ograniczeń związanych z rozszerzeniem.

[50 pkt];

b) rzeczywisty staż pracy w służbie Wspólnot Europejskich

[25 pkt];

c) osiągnięcia urzędnika w świetle wykonywania przez niego obowiązków w instytucji oraz przez cały okres jego kariery zawodowej

[25 pkt]”.

14 Co się tyczy OPW do art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego przyjętych przez Komisję (zwanymi dalej „OPW Komisji”), ich art. 5, zatytułowany „Rozpatrywanie kandydatury przez służby Komisji”, stanowi:

„[...]”

2. Każda służba i dykcja generalna co roku sporządza listę kandydatów na podstawie kryteriów określonych w ust. 4, 5, 6 i 7.

Kandydatów przydziela się do trzech grup pierwszeństwa, zależnie od tego, czy istniejący w danym przypadku interes służby jest uznany za znaczący, mało znaczący lub żaden [...].

[...]

4. Wnioskowi urzędnika przyznaje się pierwszeństwo ze względu na interes służby w przypadku spełnienia następujących kryteriów odnoszących się do jego zadań:

a) Kryteria związane ze środkami reorganizacji:

(i) zaprzestanie wykonywania zadań przez urzędnika w następstwie środków związanych z toczącą się reorganizacją, o ile nie wskazano żadnych nowych obowiązków odpowiednich dla zainteresowanego i nie jest prawdopodobne, aby wskazano je w najbliższej przyszłości;

(ii) zastosowanie środków związanych z toczącymi się reorganizacją lub przesunięciami kadrowymi dotyczącymi kandydata, dla którego trudno znaleźć nowe stanowisko z powodu charakteru posiadanych przez niego kompetencji;

- (iii) zastosowane w ostatnim czasie środki związane z reorganizacją lub przesunięciami kadrowymi dotyczące kandydata i powodujące powierzenie mu nowych zadań, które okazały się nieodpowiednie do jego kompetencji;
- (iv) prawdopodobieństwo zastosowania środków związanych z reorganizacją lub przesunięciami kadrowymi, które mogą objąć kandydata w bliskiej przyszłości, w szczególności gdy obowiązki zainteresowanego mogą być stopniowo likwidowane, w znaczącym stopniu zmienione lub uznane za niestanowiące już priorytetu dla jego dyrekcji generalnej lub służby, a przydzielenie nowego stanowiska może okazać się trudne z powodu charakteru kompetencji kandydata;
- (v) kandydat zajmuje stanowisko wrażliwe i będzie zobowiązany do podjęcia w terminie najbliższych 12 miesięcy nowych obowiązków, dla których nie zidentyfikowano żadnego odpowiedniego stanowiska i owo stanowisko w tym okresie najprawdopodobniej nie zostanie zidentyfikowane.

b) Kryteria związane z kompetencjami kandydata:

- w przypadku gdy nowe wymogi stanowiska nie odpowiadają umiejętnościom ani kompetencjom kandydata, a przydzielenie nowego stanowiska może okazać się trudne.

[...]

6. Ustanawiając grupy pierwszeństwa, o których mowa w pkt 2, a także porządek pierwszeństwa w każdej z nich, służba bierze także pod uwagę [...] staż pracy zdobyty przez kandydata w Komisji lub pozytywny wkład, który wniósł on w pracę służby lub Komisji.

[...]”.

- 15 Co się tyczy OPW do art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego przyjętych przez Trybunał Sprawiedliwości (zwanymi dalej „OPW Trybunału Sprawiedliwości”), ich art. 5 akapit drugi stanowi:

„W terminie [15] dni roboczych od daty wpłynięcia wniosku wspólny komitet przesyła organowi powołującemu sporządzoną w kolejności pierwszeństwa listę urzędników i członków personelu tymczasowego, którzy jego zdaniem, uwzględniając interes służby, mogą zostać beneficjentami danego środka. Wykaz ten sporządza się z uwzględnieniem w szczególności następujących obiektywnych kryteriów:

- sytuacji zawodowej zainteresowanego wynikającej między innymi ze środków związanych z reorganizacją służby
- wieku
- stażu pracy

[...]”.

- 16 Co się tyczy OPW do art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego przyjętych przez Trybunał Obrachunkowy (zwanymi dalej „OPW Trybunału Obrachunkowego”), ich art. 5 ma następujące brzmienie:

„[...]

„W terminie [15] dni roboczych od daty wpłynięcia wniosku wspólny komitet przesyła organowi powołującemu listę urzędników i członków personelu tymczasowego, którzy jego zdaniem, uwzględniając interes służby, mogą zostać beneficjentami danego środka. Wykaz ten sporządza się z uwzględnieniem w szczególności obiektywnych kryteriów wymienionych poniżej według hierarchii ważności:

- sytuacji zawodowej zainteresowanego wynikającej między innymi ze środków związanych z reorganizacją służby
- wkładu zainteresowanego w funkcjonowanie instytucji
- wieku
- stażu pracy w służbie Wspólnot Europejskich
- sytuacji osobistej i rodzinnej zainteresowanego.

[...]”.

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

- 17 Skarżąca wstąpiła do służby EKES w dniu 1 marca 1982 r. w charakterze członka personelu tymczasowego. W dniu 1 czerwca 1982 r. została następnie zatrudniona jako urzędnik na okres próbny, a potem powołana na czas nieokreślony w dniu 1 grudnia 1982 r.
- 18 W komunikacie do personelu z dnia 18 marca 2013 r. (zwanym dalej „komunikatem z dnia 18 marca 2013 r.”), opublikowanym w językach francuskim i angielskim, członkowie personelu EKES zostali zaproszeni do wyrażenia ewentualnego zainteresowania możliwością przejścia na wcześniejszą emeryturę bez obniżenia uprawnień emerytalnych, poprzez przedstawienie swojej kandydatury najpóźniej do dnia 7 kwietnia 2013 r. Zgodnie z powyższym komunikatem liczba beneficjentów została ustalona w 2013 r. na dwie osoby.
- 19 Swoje kandydatury w odpowiednim czasie przedstawiło ośmiu urzędników EKES, w tym skarżąca.
- 20 Decyzją z dnia 11 lipca 2013 r. organ powołujący EKES ustalił na 2013 r. listę dwóch osób uprawnionych do środka przewidzianego w art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, a mianowicie panią X i panią Y.
- 21 Pismem z dnia 14 sierpnia 2013 r. skarżąca złożyła na podstawie art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego zażalenie na decyzję organu powołującego EKES z dnia 11 lipca 2013 r. ustalającą na 2013 r. listę dwóch beneficjentów wcześniejszej emerytury bez obniżenia uprawnień emerytalnych, ponieważ decyzja ta (zwana dalej „zaskarżoną decyzją”) nie obejmowała skarżącej i w ten sposób odrzucała jej kandydaturę złożoną w dniu 19 marca 2013 r.
- 22 Decyzją organu powołującego EKES z dnia 9 grudnia 2013 r. (zwaną dalej „decyzją w sprawie oddalenia zażalenia”) zażalenie zostało oddalone. Do decyzji tej zostały załączone dwie tabele, w których podano, po pierwsze, liczbę punktów przyznanych pani X i pani Y oraz skarżącej na podstawie pkt 6 lit. a), b) i c) OPW przyjętych przez EKES oraz łączną liczbę przyznanych punktów, czyli, odpowiednio, 9,5 pkt, 9,5 pkt i 8,5 pkt, oraz po drugie, kolejność kandydatów; zgodnie z drugą tabelą skarżąca znajdowała się na trzeciej pozycji, za paniami X i Y.
- 23 Skarżąca na swój wniosek przeszła na emeryturę począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r.; w konsekwencji jej uprawnienia emerytalne zostały obniżone.

Żądania stron i przebieg postępowania

24 Strona skarżąca wnosi do Sądu o:

„[-] [...] stwierdzenie nieważności decyzji odmownej EKES w sprawie możliwości skorzystania przez nią [...] w 2013 r. z art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego [...], [...] która to decyzja odmowna została wyrażona w decyzji z dnia 11 lipca 2013 r. ustalającej na 2013 r. wykaz dwóch beneficjentów wcześniejszej emerytury bez obniżenia uprawnień emerytalnych oraz w decyzji oddalającej zażalenie [...];

[-] [...] obciążenie [EKES] kosztami postępowania”.

25 EKES wnosi do Sądu o:

- uznanie skargi za dopuszczalną, ale bezzasadną;
- obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

26 Pismem sekretariatu z dnia 6 marca 2015 r. EKES został wezwany do udzielenia odpowiedzi na środki organizacji postępowania, do czego należycie się zastosować.

27 Również pismami sekretariatu z dnia 6 marca 2015 r. Parlament, Rada, Komisja, Trybunał Sprawiedliwości i Trybunał Obrachunkowy zostały wezwane do udzielenia odpowiedzi na wnioski dowodowe, a w szczególności do przedstawienia OPW do art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego przyjętych przez ich odpowiednie organy powołujące. Instytucje te należycie zastosowały się do tego wezwania.

Co do prawa

Przedmiot skargi

28 Przedmiotem pierwszego żądania skarżącej jest, oprócz stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji, stwierdzenie nieważności decyzji oddalającej zażalenie skarżącej.

29 Należy przypomnieć, że żądanie stwierdzenia nieważności formalnie skierowane przeciwko decyzji w sprawie oddalenia zażalenia skutkuje zaskarżeniem do Sądu aktu, na który złożono zażalenie, jeżeli jest ono, jako takie, pozbawione autonomicznej treści (zob. podobnie wyroki: z dnia 17 stycznia 1989 r., Vainker/Parlament, 293/87, EU:C:1989:8, pkt 8; z dnia 15 września 2011 r., Munch/OHIM, F-6/10, EU:F:2011:139, pkt 25).

30 W niniejszym przypadku Sąd stwierdza, że zaskarżona decyzja nie zawiera powodów, dla których skarżąca nie została dopuszczona do korzystania ze środka przewidzianego w art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, i że wykaz urzędników, którzy mogą skorzystać z wyżej wspomnianego środka, dotyczy jej jedynie pośrednio w zakresie, w jakim nie jest w nim wymieniona. Tymczasem decyzja oddalająca zażalenie potwierdza zaskarżoną decyzję i uzupełnia ją poprzez przedstawienie powodów zarówno decyzji o umieszczeniu pań X i Y w wykazie beneficjentów, jak i decyzji o wyłączeniu z niej skarżącej.

31 W takiej sytuacji to właśnie zgodność z prawem pierwotnego aktu niekorzystnego powinna być badana z uwzględnieniem uzasadnienia zawartego w decyzji o oddaleniu zażalenia, które to uzasadnienie uznaje się za zbieżne z tym aktem (wyrok z dnia 9 grudnia 2009 r., Komisja/Birkhoff, T-377/08 P, EU:T:2009:485, pkt 58, 59 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 32 W związku z powyższym żądanie stwierdzenia nieważności decyzji oddalającej zażalenie nie ma autonomicznej treści i skargę należy uznać za skierowaną przeciwko zaskarżonej decyzji, której uzasadnienie zostało doprecyzowane w decyzji oddalającej zażalenie.

Co do istoty

- 33 Na poparcie skargi skarżąca podnosi dwa zarzuty. Zarzut pierwszy, podniesiony tytułem głównym, dotyczy naruszenia prawa przy dokonywaniu wykładni pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES. Zarzut drugi, podniesiony pomocniczo w przypadku oddalenia przez Sąd pierwszego zarzutu, dotyczy niezgodności z prawem pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, podniesionego tytułem żądania głównego, dotyczącego naruszenia prawa przy wykładni pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES

– Argumenty stron

- 34 Tytułem żądania głównego skarżąca podnosi, że różnica pomiędzy liczbą punktów przyznanych paniom X i Y oraz liczbą punktów, które zostały przyznane jej, wynika z błędu w interpretacji przez EKES pkt 6 lit. b) jego OPW. Przy przyznawaniu punktów na podstawie przewidzianego w tym przepisie kryterium czasu trwania działalności zawodowej EKES uwzględnił bowiem całą działalność zawodową pań X i Y, zarówno wykonywaną w ramach instytucji Unii, jak i wykonywaną poza nimi, podczas gdy powinna była zostać uwzględniona tylko liczba lat służby w instytucjach Unii. Gdyby EKES właściwie zinterpretował pkt 6 lit. b), o którym mowa powyżej, skarżąca zostałaby sklasyfikowana jako pierwsza, ponieważ rozpoczęła swą karierę zawodową w instytucjach Unii kilka lat przed paniami X i Y.
- 35 Na poparcie zarzutu pierwszego skarżąca podnosi szereg argumentów. W pierwszej kolejności podnosi ona, że pkt 5 i 6 OPW przyjętych przez EKES muszą być interpretowane jeden po drugim i że oba te przepisy dotyczą bez wątpienia liczby lat służby w instytucjach lub organach Unii.
- 36 W drugiej kolejności skarżąca twierdzi, że wykładnia sugerowana przez EKES, zgodnie z którą wyrażenia „durée de l’activité professionnelle” [czas trwania działalności zawodowej] i „length of employment” użyte w wersjach, odpowiednio, francuskiej i angielskiej pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES obejmują całą działalność zawodową, jaką kandydaci do wcześniejszej emerytury bez obniżenia uprawnień emerytalnych wykonywali w swoim życiu, praktycznie uniemożliwiłaby wykorzystanie pełnej gamy punktów przewidzianej w tym przepisie, ponieważ prowadziłyby ona w sposób niemal nieunikniony do tego, że każdy kandydat otrzymałby maksymalną liczbę punktów przewidzianą dla tego kryterium.
- 37 W trzeciej kolejności skarżąca twierdzi, że wyrażenie „length of employment”, użyte w wersji angielskiej pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES, świadczy o tym, że uwzględnia się wyłącznie staż pracy kandydatów do wcześniejszej emerytury bez obniżenia uprawnień emerytalnych w instytucjach Unii. Ponadto wersja angielska komunikatu z dnia 18 marca 2013 r. posługuje się wyrażeniem „length of service” w miejscu, gdzie w wersji francuskiej użyto wyrażenia „durée de [l’]activité professionnelle”, co tym bardziej dowodzi, że EKES powinien wziąć pod uwagę wyłącznie liczbę lat służby w instytucjach Unii.
- 38 W czwartej kolejności skarżąca twierdzi, że proponowana przez EKES wykładnia przepisów pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES może prowadzić do sytuacji, w której czas trwania działalności zawodowej wykonywanej poza instytucjami Unii jest uwzględniany na równi z okresami pracy wykonywanymi w ramach tych instytucji, nawet w ograniczonym wymiarze tygodniowym. Tymczasem taka sytuacja

może prowadzić do naruszenia zasady równego traktowania, ponieważ umożliwiłaby ona „uzyskanie korzyści w postaci dodatkowych uprawnień emerytalnych na podstawie tego samego okresu zatrudnienia”.

- 39 W piątej i ostatniej kolejności skarżąca uważa, że w świetle rozbieżności między dwiema wersjami językowymi OPW przyjętych przez EKES przepisy pkt 6 lit. b) tychże OPW należy interpretować w świetle ogólnej systematyki i celu uregulowania, którego część stanowi wskazany przepis. W tym względzie nie istnieje żaden powód, by przypuszczać, że EKES chciałby przydać doświadczeniu zawodowemu nabytemu poza instytucjami Unii taką samą wagę, jak stażowi pracy w ramach tych instytucji. Przeciwnie, bardziej prawdopodobne jest, że EKES chciał przyznać urzędnikom, którzy poświęcili większą część swego życia zawodowego służbie na rzecz EKES lub służbie instytucjom Unii, pierwszeństwo przed osobami, które w instytucjach Unii pracowały krócej. Takie kryterium zostało ponadto zastosowane przez Parlament, Radę i Trybunał Sprawiedliwości.
- 40 EKES odpowiada w pierwszej kolejności, że pkt 5 i 6 jego OPW zostały świadomie sformułowane odmiennie. Punkt 5 OPW przyjętych przez EKES wymaga bowiem, aby kandydat do środka przewidzianego w art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego przepracował łącznie 15 „lat służby” w charakterze urzędnika lub pracownika Unii, podczas gdy pkt 6 lit. b) tych OPW posługuje się celowo wyrażeniem „działalności zawodowej”, które to wyrażenie zostało użyte w licznych przypadkach w regulaminie pracowniczym jako odniesienie do różnych rodzajów działalności zawodowej wykonywanej przez danego urzędnika lub pracownika poza instytucjami Unii.
- 41 W drugiej kolejności EKES utrzymuje, że pkt 5 i 6 OPW przyjętych przez EKES mają odrębny zakres. Tak więc pkt 5 OPW przyjętych przez EKES ma na celu określenie kryteriów kwalifikowalności, które muszą być spełnione przez kandydatów do wcześniejszej emerytury bez obniżenia uprawnień emerytalnych, podczas gdy celem pkt 6 tych OPW jest określenie kryteriów selekcji, które umożliwiłyby dokonanie wyboru spośród przyjętych kandydatur.
- 42 W trzeciej kolejności EKES podnosi, że teza skarżącej prowadzi do naruszenia zasady równego traktowania, ponieważ jej rezultatem byłoby uprzywilejowanie urzędników i pracowników będących obywatelami założycielskich państw członkowskich lub państw, które przystąpiły do Unii bardzo wcześnie.
- 43 W czwartej kolejności EKES twierdzi, że przypis 4 do pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES (zob. pkt 7 niniejszego wyroku) dowodzi, że przy stosowaniu tego przepisu można uwzględnić wszystkie rodzaje działalności zawodowej wykonywane przez kandydata, w tym poza instytucjami Unii. Ponieważ przypis ten odnosi się do „rzeczywistych i należycie udokumentowanych okresów działalności zawodowej”, może on dotyczyć wyłącznie doświadczenia zawodowego nabytego poza instytucjami Unii, jako że kariera zawodowa urzędnika w ramach Unii nie musi być udokumentowana wobec instytucji, gdyż ta jest już w posiadaniu wszelkich niezbędnych dowodów dotyczących owej kariery.
- 44 W piątej kolejności EKES podkreśla, że zarówno wyrażenie „durée de l'activité professionnelle” znajdujące się w tekście w języku francuskim, jak i wyrażenie „[l]ength of employment” z odpowiadającej mu wersji angielskiej, znajdujące się w pkt 6 lit. b) jego OPW, stanowią argument na rzecz jego tezy, zgodnie z którą uwzględnione może zostać wszelkie doświadczenie zawodowe kandydata, włącznie z działalnością zawodową wykonywaną poza instytucjami Unii. W odniesieniu do wersji angielskiej komunikatu z dnia 18 marca 2013 r. wyrażenie „length of service” zostało użyte w miejscu, w którym wersja francuska posługuje się wyrażeniem „durée de [l']activité professionnelle”, w następstwie błędu pisarskiego. W każdym razie taki błąd pisarski znajdujący się w komunikacie do personelu nie może stwarzać żadnych praw, ponieważ obowiązuje jedynie brzmienie pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES, zarówno w języku francuskim, jak i w języku angielskim.

- 45 W szóstej kolejności EKES zaprzecza, jakoby jego interpretacja pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES mogła prowadzić do naruszenia zasady równego traktowania, ponieważ rozpatrywany środek nie umożliwia przyznania dodatkowych uprawnień emerytalnych urzędnikowi, który w przeszłości pracował poza instytucjami Unii, lecz pozwala jedynie na to, aby przeszedł on na emeryturę z wyprzedzeniem bez obniżenia uprawnień emerytalnych.
- 46 W siódmej i ostatniej kolejności EKES, odwołując się w tej kwestii do utrwalonego orzecznictwa Trybunału, uważa, że wersje francuska i angielska OPW przyjętych przez EKES nie są rozbieżne, a w każdym razie ogólna systematyka i cel OPW przyjętych przez EKES pokazują, że właśnie jego wykładnia pkt 6 lit. b) jest prawidłowa.

– Ocena Sądu

- 47 Jak wynika z dwóch tabel załączonych do decyzji oddalającej zażalenie, panie X i Y zostały zaklasyfikowane na pierwszym miejscu, każda z nich ze średnią oceną 4,30 i łączną liczbą 9,5 pkt, z czego 2,5 pkt z racji ukończeniu wieku 59 lat w dniu 31 grudnia 2013 r., 4 pkt za czas trwania ich działalności zawodowej, wynoszącej, odpowiednio, 33 lata i 26 lat, oraz 3 pkt za sprawozdania z oceny. Skarżąca została sklasyfikowana bezpośrednio za paniami X i Y, na trzecim miejscu, ze średnią oceną 4,50 i łączną liczbą 8,5 pkt, z czego 1,5 pkt z racji ukończeniu wieku 57 lat w dniu 31 grudnia 2013 r., 4 pkt za czas trwania jej działalności zawodowej wynoszącej 31 lat oraz 3 pkt za sprawozdania z oceny.
- 48 Z akt sprawy wynika również, że panie X i Y rozpoczęły swe kariery zawodowe w ramach instytucji Unii w 1991 r. Zatem, przechodząc na emeryturę w 2013 r., każda z nich miała w każdym razie już za sobą pełne 22 lata i nieco mniej niż 23 lata pracy w instytucjach Unii. W odniesieniu do skarżącej bezsporne jest, że pracowała ona w EKES 31 lat.
- 49 Zatem określając liczbę punktów przyznaną w ramach kryterium dotyczącego czasu trwania działalności zawodowej pań X i Y, czyli, odpowiednio, 33 lata i 26 lat, EKES dodał liczbę lat ich działalności zawodowej poza instytucjami Unii do liczby lat ich służby w ramach tych instytucji, w tym przypadku nieco mniej niż 23 lata, ale w każdym razie ponad 22 lata. Tymczasem gdyby EKES miał jedynie uwzględnić liczbę lat ich służby w Unii, panie X i Y uzyskałyby jedynie po 2 pkt za to kryterium, co obniżyłoby łączną liczbę ich punktów do 7,5 i spowodowało, że to skarżąca zostałaby sklasyfikowana na pierwszym miejscu.
- 50 W związku z tym pytanie dotyczy tego, czy w celu obliczenia czasu trwania działalności zawodowej kandydatów, przewidzianego w pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES, EKES mógł uwzględnić wszystkie doświadczenia zawodowe kandydatów, zdobyte zarówno w ramach instytucji Unii, jak i poza nimi, czy też należy uwzględnić wyłącznie liczbę lat służby w instytucjach Unii.
- 51 W tym względzie Sąd stwierdza, że po pierwsze, francuska wersja komunikatu z dnia 18 marca 2013 r. używa w istocie wyrażenia „durée de [l']activité professionnelle”, podczas gdy wersja angielska posługuje się terminem „length of service”, czyli liczbą lat służby. Jednak taka rozbieżność językowa nie może stworzyć żadnego prawa po stronie skarżącej, ponieważ komunikat z dnia 18 marca 2013 r. stanowi środek wykonawczy OPW przyjętych przez EKES, a zatem jest przepisem o niższej od nich randze. Po drugie, Sąd zauważa, że wyrażenia „durée de l'activité professionnelle” i „length of employment”, znajdujące się w wersjach francuskiej i angielskiej pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES, nie są rozbieżne, lecz ich brzmienie nie pozwala na udzielenie jasnej odpowiedzi na pytanie, o którym mowa w poprzednim punkcie. Konieczna jest zatem wykładnia systemowa i celowościowa pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES.

- 52 Taka wykładnia pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES powinna być zgodna z normami wyższej rangi, a w pierwszej kolejności z art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego (zob. podobnie wyrok z dnia 12 września 2006 r., *De Soeten/Rada*, F-86/05, EU:F:2006:87, pkt 42 i przytoczone tam orzecznictwo), co skłania Sąd do zbadania w pierwszej kolejności ratio legis tego przepisu.
- 53 W tym względzie Sąd zaznacza, że wskazówki dotyczące celu tego przepisu można znaleźć w dwóch dokumentach sporządzonych w ramach prac przygotowawczych nad art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, przedłożonych przez Radę w odpowiedzi na wnioski dowodowe. Według noty nr 9522/03 prezydencji Rady z dnia 19 maja 2003 r., zawierającej skierowaną do Rady propozycję prezydencji Rady dotyczącą zmiany regulaminu pracowniczego, sporny przepis „ma na celu ułatwienie zarządzania personelem, w szczególności w małych instytucjach”. Zgodnie z notą nr 12957/03 prezydencji Rady z dnia 26 września 2003 r., dotyczącą zatwierdzenia wyników komitetu konsultacyjnego w ramach rewizji regulaminu pracowniczego, skierowaną do komitetu stałych przedstawicieli, przepis ten ma na celu „zapewnienie instytucjom odpowiedniej elastyczności, w szczególności w związku z procesem rozszerzenia [Unii]”. Sąd wskazuje, że następnie został przyjęty motyw 33 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 723/2004 z dnia 22 marca 2004 r. zmieniającego Regulamin pracowniczy urzędników Wspólnot Europejskich i Warunki zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 124, s. 1), który stanowi, że system wcześniejszych emerytur „powinien mieć na celu ułatwienie zarządzania personelem, zwłaszcza w mniejszych instytucjach”.
- 54 Sąd stwierdza, że ratio legis art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego polega na ułatwieniu, poprzez przyznanie wcześniejszej emerytury bez obniżenia uprawnień emerytalnych, zarządzania zasobami ludzkimi w ramach instytucji Unii. Przepis ten nie ma więc na celu uprzywilejowania urzędników lub pracowników, którzy pod koniec swej kariery zawodowej wykazują się wyższą liczbą lat służby w instytucjach Unii w porównaniu z tymi, którzy wykazują się niższą liczbą lat służby w instytucjach Unii, z tego względu, że ich kariera przebiegała w większym stopniu niż w wypadku tych pierwszych poza tymi instytucjami.
- 55 Po drugie, należy zauważyć, że zgodnie z art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego prawo do przejścia na wcześniejszą emeryturę bez obniżenia uprawnień emerytalnych może zostać przyznane jedynie „w interesie służby”. W tym względzie orzeczono, że ocena interesu służby musi mieć miejsce na podstawie obiektywnych kryteriów i przejrzystych procedur określonych w drodze OPW i że prawodawca zamierzał określić zakres uznania administracyjnego w odniesieniu do interesu służby. Orzeczono również, że znaczenie świadczeń na gruncie regulaminu pracowniczego i gwarancje, które prawodawca powiązał z ich udzieleniem, uzasadniają wykonywanie przez sąd Unii kontroli, na podstawie określonych przez same instytucje kryteriów oceny interesu służby przez organ powołujący (wyrok z dnia 12 września 2006 r., *De Soeten/Rada*, F-86/05, EU:F:2006:87, pkt 48). Każda instytucja Unii przyjmuje w drodze OPW swoją definicję interesu służby uzasadniającego przyznanie wcześniejszej emerytury bez obniżenia uprawnień emerytalnych.
- 56 Z art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego wynika również, że zamiarem prawodawcy było pozostawienie organowi powołującemu każdej z instytucji Unii zakresu uznania co do kryteriów stosowanych do wyboru urzędników i pracowników, którym przyznaje się prawo do wcześniejszej emerytury bez obniżenia uprawnień emerytalnych, pod warunkiem że kryteria te są obiektywne i zostały ustalone z wyprzedzeniem. Powyższy przepis nie wymaga zatem, aby wszystkie instytucje Unii przyjęły wspólne kryteria decydujące o wyborze kandydatów. Jak słusznie podnosi EKES, gdyby taka była wola prawodawcy, mógłby on nałożyć na instytucje obowiązek ich ustanowienia za wspólnym porozumieniem lub mógłby je ustanowić bezpośrednio w regulaminie pracowniczym, czego jednak nie uczynił. Mając na uwadze, że nie istnieje również ogólna zasada prawa, która zobowiązywałaby wszystkie instytucje Unii do przyjęcia tych samych kryteriów przy przyjmowaniu ich OPW do art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, należy stwierdzić, że instytucje Unii mogą

swobodnie określać w swoich OPW interes służby uzasadniający przyznanie wcześniejszej emerytury bez obniżenia uprawnień emerytalnych i ustalać obiektywne kryteria, które każda z nich z osobna uważa za właściwe dla potrzeb wyboru kandydatów do tego środka.

- 57 W rezultacie, ponieważ art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego nie zobowiązuje instytucji do uznania wysługi lat w służbie instytucji Unii za obiektywne kryterium, pozwalające na wybór kandydatów do przejścia na wcześniejszą emeryturę bez obniżenia uprawnień emerytalnych, ale nie zakazuje również tego, aby instytucje opierały się na tym kryterium w zakresie wyboru kandydatów, to nie wyklucza się tego, aby instytucja mogła zdecydować się skorzystać ze swego zakresu uznania, ustanawiając w swych OPW do art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, wśród innych kryteriów, kryterium wysługi lat w służbie Unii. Wybór taki oznacza z kolei przyznanie pierwszeństwa tym urzędnikom, którzy w przeszłości przepracowali więcej lat w służbie instytucji Unii, poprzez zapewnienie im lepszej pozycji na liście kandydatów do zastosowania środka przewidzianego w art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego niż ich współpracownikom, których kariera zawodowa w mniejszym stopniu przebiegała w instytucjach Unii.
- 58 Taki jest zresztą, jak to wynika z pkt 9–16 niniejszego wyroku, wybór dokonany przez Parlament, Radę, Komisję, Trybunał Sprawiedliwości i Trybunał Obrachunkowy. W odniesieniu do Parlamentu i Komisji art. 5 ust. 5 OPW Parlamentu i art. 5 ust. 6 OPW Komisji stanowią bowiem, że wysługa lat w służbie danej instytucji stanowi jedno z kryteriów, które należy uwzględnić przy wyborze kandydatów. Co się tyczy Rady i Trybunału Obrachunkowego, to jak wynika z pkt 3 komunikatu Rady nr 105/04 do personelu i art. 5 OPW Trybunału Obrachunkowego, ceniona jest wysługa lat w służbie dowolnej instytucji Unii. Odnośnie do Trybunału Sprawiedliwości, art. 5 OPW Trybunału Sprawiedliwości przewiduje, że „staż pracy” stanowi jedno z przyjętych obiektywnych kryteriów. Zapytany o to przez Sąd w ramach środków dowodowych Trybunał Sprawiedliwości wyjaśnił, że pojęcie to obejmuje okresy spędzone przez urzędnika nie tylko w służbie Trybunału Sprawiedliwości, lecz także w służbie innych instytucji Unii.
- 59 Wybór dokonany przez instytucje przytoczone w poprzednim punkcie w żaden sposób nie wiąże EKES, który miał prawo do skorzystania z przysługującego mu zakresu uznania i ustanowienia w swoich OPW do art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego kryterium selekcji kandydatów w postaci czasu trwania całej działalności zawodowej zainteresowanych, bez ograniczenia jej wyłącznie do działalności zawodowej wykonywanej w ramach instytucji Unii.
- 60 Biorąc powyższe pod uwagę, na pytanie, czy w celu obliczenia czasu trwania działalności zawodowej, takiego jak przewidziany w pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES, EKES mógł uwzględnić całe doświadczenie zawodowe kandydatów, zdobyte zarówno w ramach instytucji Unii, jak i poza nimi, należy odpowiedzieć twierdząco.
- 61 Należy również dodać, że wniosku tego nie podważa argument skarżącej, zgodnie z którym taka wykładnia pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES może pociągnąć za sobą naruszenia zasady równego traktowania, jako że zakwalifikowanym kandydatom, którzy wykonywali działalność zawodową również poza instytucjami Unii, przyznano by „dodatkowe uprawnienia emerytalne na podstawie tego samego okresu zatrudnienia”.
- 62 W zakresie bowiem, w jakim uprawnienia emerytalne wylicza się na podstawie odpowiedniej liczby lat stażu pracy w instytucjach Unii oraz, w stosownych przypadkach, na podstawie przeniesionych krajowych uprawnień emerytalnych, okoliczność przyznania wcześniejszej emerytury bez obniżenia uprawnień emerytalnych urzędnikowi, który może wykazać się działalnością zawodową wykonywaną poza instytucjami Unii, nie daje mu dodatkowych uprawnień emerytalnych w porównaniu do sytuacji urzędnika, który będąc również beneficjentem wcześniejszej emerytury bez obniżenia uprawnień emerytalnych, zdobył całe swoje doświadczenie zawodowe w instytucjach Unii.

- 63 W świetle powyższego należy oddalić zarzut pierwszy jako bezzasadny. Należy zatem rozstrzygnąć w przedmiocie zarzutu podniesionego przez skarżącą pomocniczo.

W przedmiocie zarzutu drugiego, podniesionego pomocniczo, dotyczącego niezgodności z prawem pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES

– Argumenty stron

- 64 Pomocniczo skarżąca podnosi, że pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES, w zakresie, w jakim przepis ten należy interpretować w ten sposób, że obejmuje on również pracę wykonywaną poza instytucjami Unii, jest niezgodny z prawem. Chociaż bowiem instytucjom przysługuje pewien zakres uznania co do kryteriów obiektywnych, które instytucje te przyjmują na podstawie art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, to trzeba jeszcze, aby kryteria te rzeczywiście służyły interesowi służby. Ponieważ interesowi służby służy rzeczywiście jedynie staż pracy w instytucjach Unii, z wyłączeniem pracy wykonywanej poza nimi, pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES narusza art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego.

- 65 Na rozprawie skarżąca podnosiła w tym względzie, że EKES miał obowiązek przyjąć obiektywne kryteria w odniesieniu do konkretnego interesu służby, z jakim miał do czynienia, i że sąd Unii powinien móc przeprowadzić kontrolę zgodności tego interesu służby z prawem. Komisja podkreśliła, że sąd Unii powinien znać ów interes służby oraz zbadać, czy obiektywne kryteria ustalone przez EKES umożliwiają jego osiągnięcie. Tymczasem w wypadku niniejszej sprawy OPW przyjęte przez EKES nie zawierają żadnej wskazówki pozwalającej ocenić interes służby realizowany przez EKES poprzez zastosowanie kryterium przewidzianego w pkt 6 lit. b) jego OPW, dotyczącego czasu trwania działalności zawodowej.

- 66 EKES odpowiada, że przy przyjmowaniu środków w interesie służby posiada on szeroki zakres uznania oraz że sąd Unii, przeprowadzając kontrolę przestrzegania zasady niedyskryminacji, powinien ograniczyć się do sprawdzenia, czy EKES nie dokonał rozróżnienia arbitralnego lub oczywiście sprzecznego z interesem służby. EKES podnosi następnie, że obiektywne kryteria zawarte w pkt 6 jego OPW nie są arbitralne ani sprzeczne z interesem służby.

– Ocena Sądu

- 67 Jak stwierdzono w pkt 55 i 56 niniejszego wyroku, prawo do przejścia na wcześniejszą emeryturę bez obniżenia uprawnień emerytalnych na podstawie art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego można przyznać, jeżeli wymaga tego interes służby, który jest swobodnie definiowany przez każdą instytucję Unii w jej OPW do art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego. Następnie, aby zdecydować o wyborze kandydatów, organ powołujący powinien ustanowić i stosować obiektywne kryteria i przejrzyste procedury, ustalone także w przyjętych przez instytucję OPW do art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego.

- 68 W tym względzie Sąd stwierdza, że OPW Parlamentu, Rady, Komisji, Trybunału Sprawiedliwości i Trybunału Obrachunkowego zawierają określenie interesu służby w rozumieniu art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego. I tak, odnośnie do Parlamentu, art. 5 ust. 4 OPW Parlamentu odnosi się do środków reorganizacji przyjętych przez Parlament, a w szczególności do zaprzestania wykonywania zadań przez urzędnika w następstwie środków związanych z toczącą się reorganizacją, o ile nie wskazano żadnych odpowiednich dla niego nowych zadań i nie jest prawdopodobne, aby wskazano je w najbliższej przyszłości. Podobnie, co się tyczy Rady, art. 5 ust. 1 OPW Rady stanowi, że pojęcie interesu służby należy oceniać w świetle różnych okoliczności i czynników, do których należą konieczność strukturalnych przesunięć kadrowych w pewnych służbach oraz wymagania dotyczące odnowienia lub reorientacji kompetencji wymaganych w ramach

sekretariatu generalnego Rady w zależności od nowych zadań, które są mu wyznaczane, a także ograniczeń związanych z rozszerzeniem Unii. Co się tyczy Komisji, art. 5 ust. 4 OPW Komisji określa kryteria stosowane przy ocenie interesu służby związane ze środkami reorganizacji, takimi jak środki toczących się reorganizacji lub przesunięć kadrowych. Odnośnie do Trybunału Sprawiedliwości i Trybunału Obrachunkowego, art. 5 OPW Trybunału Sprawiedliwości i art. 5 OPW Trybunału Obrachunkowego wskazały, że interes służby polega na jej reorganizacji.

- 69 Następnie Sąd stwierdza, że OPW pięciu instytucji wymienionych w poprzednim punkcie zmierzają do ustanowienia obiektywnych kryteriów pozwalających na uprzywilejowanie takich, a nie innych kandydatów, w zależności od ich wieku, czasu trwania doświadczenia zawodowego lub też sytuacji osobistej i rodzinnej, a także procedury obowiązującej kandydatów i instytucję.
- 70 Natomiast jeśli chodzi o OPW przyjęte przez EKES, ich pkt 6 stanowi, że „w celu identyfikacji wniosków, które odpowiadają w największym stopniu interesowi służby, oraz w celu zapewnienia pełnej przejrzystości przy tworzeniu listy urzędników mogących skorzystać z rozpatrywanego środka, ustanawia się [...] system przyznawania punktów”. Zgodnie z pkt 6 OPW przyjętych przez EKES system przyznawania punktów uwzględnia wiek urzędnika [pkt 6 lit. a) OPW przyjętych przez EKES], czas trwania jego działalności zawodowej [pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES], którą należy rozumieć, jak zostało to już stwierdzone w pkt 60 niniejszego wyroku, jako obejmującą całe doświadczenie zawodowe urzędnika, i średnią arytmetyczną punktów ze sprawozdań z oceny z ostatnich pięciu lat [pkt 6 lit. c) OPW przyjętych przez EKES].
- 71 Tym samym z brzmienia par. 6 OPW EKES wynika, że EKES ograniczył się do ustalenia z jednej strony kryteriów związanych z wiekiem, czasem trwania doświadczenia zawodowego i osiągnięciami, jakimi wykazali się kandydaci w trakcie ostatnich lat służby w EKES lub instytucjach, które to kryteria służą po prostu do zdecydowania o wyborze kandydatów, a z drugiej strony – procedury, jaką powinni stosować zarówno ci ostatni celem złożenia wniosków, jak i organ powołujący celem wydania decyzji, lecz nie określił interesu służby uzasadniającego przyznanie środka przewidzianego w art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego.
- 72 Dokonana właśnie analiza brzmienia pkt 6 OPW EKES wykazuje, że EKES uznał, iż w interesie służby tego organu było ułatwienie odejścia na wcześniejszą emeryturę jego najstarszych urzędników, którzy przepracowali największą liczbę lat w trakcie swej kariery i osiągnęli najwyższą liczbę punktów w swoich ostatnich sprawozdaniach z oceny. Tymczasem kryteria te nie odpowiadają same w sobie ratio legis art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, przypomnianego w pkt 54 niniejszego wyroku, które polega na ułatwieniu zarządzania zasobami ludzkimi przez instytucje.
- 73 Zapytany o tę kwestię podczas rozprawy EKES potwierdził, że OPW przyjęte przez EKES nie określają interesu służby, o którym mowa w art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego. Wedle jego oświadczeń EKES najpierw bada, czy istnieje „interes ogólny ogółu służby” w zastosowaniu art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, a jeżeli tak, to rozpoczyna postępowanie w sprawie zaproszenia do składania wniosków w odniesieniu do całego personelu EKES. Wszyscy kandydaci, którzy spełniają trzy kryteria ustanowione w pkt 6 OPW przyjętych przez EKES, dotyczące wieku, czasu trwania działalności zawodowej i osiągnięć w ramach służby, zostają wpisani na listę w malejącym porządku otrzymanej liczby punktów. Lista ta jest publikowana i przekazywana kandydatom. Następnie kandydaci mogą podjąć decyzję o rezygnacji z wcześniejszej emerytury.
- 74 Według Sądu należy zatem stwierdzić, że EKES nie zdefiniował w swoich OPW do art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego interesu służby uzasadniającego przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury bez obniżenia uprawnień emerytalnych i że w praktyce EKES zrównał interes służby z odejściem na wcześniejszą emeryturę jego najstarszych urzędników, którzy przepracowali największą liczbę lat w trakcie swej kariery i osiągnęli najwyższą liczbę punktów w swoich ostatnich sprawozdaniach z oceny.

- 75 Jednakże kryterium długości doświadczenia zawodowego zdobytego w ramach instytucji Unii czy poza nimi, przewidziane w pkt 6 lit. b) OPW EKES – ani rozpatrywane z osobna, ani w połączeniu z innymi, zawartymi w pkt 6 lit. a) i c) tych OPW kryteriami dotyczącymi wieku i osiągnięć – nie pozwala zdefiniować interesu służby uzasadniającego przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury bez obniżenia uprawnień emerytalnych.
- 76 Wynika stąd, że pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES, ani interpretowany odrębnie, ani w związku z przepisami pkt 6 lit. a) i c), nie pozwala EKES ocenić interesu służby w rozumieniu art. 9 ust. 2 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, w świetle którego jest on zobowiązany badać wnioski, takie jak ten skarżący, o skorzystanie z tego ostatniego przepisu.
- 77 W konsekwencji, i po wysłuchaniu stron na rozprawie w kwestii tego, czy sposób, w jaki interes służby został wzięty pod uwagę przez EKES w jego OPW, może uzasadnić stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji, należy uwzględnić podniesiony zarzut niezgodności z prawem, stwierdzić, że pkt 6 lit. b) OPW przyjętych przez EKES nie ma zastosowania w niniejszym przypadku, i uwzględnić drugi zarzut.
- 78 Zważywszy, że zaskarżona decyzja oparta jest na przepisie niezgodnym z prawem, decyzja ta jest niezgodna z prawem i należy zatem stwierdzić jej nieważność.

W przedmiocie kosztów

- 79 Zgodnie z art. 101 regulaminu postępowania, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów rozdziału ósmego tytułu drugiego wspomnianego regulaminu, strona przegrywająca sprawę pokrywa własne koszty oraz, na żądanie strony przeciwnej, zostaje obciążona kosztami przez nią poniesionymi. Na podstawie art. 102 § 1 tego regulaminu, jeżeli wymagają tego względy słuszności, Sąd może zdecydować, że strona przegrywająca sprawę pokrywa własne koszty i zostaje obciążona tylko częścią kosztów poniesionych przez stronę przeciwną, a nawet że nie zostaje nimi obciążona w ogóle.
- 80 Jak wynika z powodów przedstawionych w niniejszym wyroku, EKES przegrał sprawę. Ponadto skarżąca w swych wnioskach wyraźnie zażądała obciążenia EKES kosztami postępowania. Okoliczności sprawy nie uzasadniają zastosowania przepisów art. 102 § 1 regulaminu postępowania, a zatem EKES pokrywa własne koszty i zostaje obciążony kosztami poniesionymi przez skarżącą.

Z powyższych względów

SĄD DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ (druga izba)

orzeka, co następuje:

- 1) Stwierdza się nieważność decyzji Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 11 lipca 2013 r. ustalającej na rok 2013 listę osób uprawnionych do środka przewidzianego w art. 9 ust. 2 załącznika VIII do Regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskich w zakresie, w jakim wyklucza ona I. Barnett z kręgu uprawnionych do wspomnianego środka.**
- 2) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny pokrywa własne koszty i zostaje obciążony kosztami poniesionymi przez I. Barnett.**

Bradley

Kreppel

Rofes i Pujol

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 22 września 2015 r.

Sekretarz
W. Hakenberg

Prezes
K. Bradley